

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobkyně: **K. S.**, zastoupena advokátem Mgr. Janem Burešem, Na Příkopě 859/22, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, za účasti: **I. T. N., II. N. D.**, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2025, čj. MHMP 265637/2024, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2025, čj. 11 A 61/2025-40,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Úřad městské části Praha 11 v červenci 2022 schválil stavební záměr v sousedství žalobkyně, která se proti rozhodnutí odvolala. Žalovaný pouze drobně upravil rozhodnutí úřadu a ve zbytku jej potvrdil. Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, kterou městský soud shora označeným usnesením odmítl, neboť podle něj byla podána opožděně.

2. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a osob zúčastněných na řízení

[2] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla usnesení městského soudu kasační stížností. Uvedla, že rozhodnutí žalovaného jí bylo doručeno dne 15. 4. 2025 a žaloba byla podána dne 2. 6. 2025. Podle městského soudu se lhůta k podání žaloby řídí zákonem č. 283/2021 Sb., stavební zákon, a proto uplynula dne 15. 5. 2025. Stěžovatelka se však důvodně domnívala, že lhůta se řídí § 72 s. ř. s. Stavební řízení bylo zahájeno dne 2. 7. 2021 a řídilo se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), účinným do 31. 12. 2023 („starý stavební zákon“). Věc týkající se lhůty k podání žaloby byla rozhodnuta až nálezem Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2025, sp. zn. I. ÚS 3241/24. Stěžovatelka kompletovala podklady k podání žaloby a předala je svému právnímu zástupci dne 19. 5. 2025. Teprve v tu chvíli se mohla dozvědět o judikatuře ÚS. Přesto se rozhodla žalobu podat a spoléhala na pochopení její situace ze strany soudu. Žalovaný porušil svou poučovací povinnost. Důsledkem nezákonného postupu žalovaného je to, že stěžovatelka nemá možnost náležitě hájit svá práva a zájmy (přitom byla ve stavebním řízení aktivní účastnicí). Navrhla, aby NSS zrušil usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[3] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s názorem městského soudu a navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl. Osoby zúčastněné na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřily.

3. Právní hodnocení

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] V dané věci není sporné, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovatelce doručeno dne 15. 4. 2025 a žaloba byla podána dne 2. 6. 2025. Stěžovatelka se však domnívá, že by se měla uplatnit dvouměsíční lhůta pro podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s., nikoliv jednoměsíční lhůta podle § 306 současného stavebního zákona.

[6] NSS poznamenává, že stěžovatelka v kasační stížnosti „*spoléhá na pochopení její situace ze strany městského soudu*“. Argumenty uvedené v kasační stížnosti však městskému soudu vůbec nepřednesla. V každém případě se stěžovatelkou nelze souhlasit.

[7] Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. *lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou* (zvýraznil NSS). Podle § 306 odst. 1 stavebního zákona *žalobu proti rozhodnutí stavebního úřadu, s výjimkou rozhodnutí o přestupku, lze podat do 1 měsíce poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno*.

[8] NSS opakovaně vysvětlil, že § 306 odst. 1 stavebního zákona se jednoznačně uplatní v situacích, kdy bylo rozhodnutí správního orgánu vydáno a doručeno po nabytí jeho účinnosti, tedy počínaje dnem 1. 7. 2024 (srov. např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2025, čj. 10 As 241/2024-42, ze dne 15. 5. 2025, čj. 1 As 260/2024-57, ze dne 13. 5. 2025, čj. 5 As 289/2024-44). Popsaný výklad byl shledán ústavně konformním v nálezu ÚS sp. zn. I. ÚS 3241/24.

pokračování

[9] Na tom nic nemění aktivní přístup stěžovatelky ve správním řízení ani důvody, proč si stěžovatelka nebyla vědoma platných a účinných právních předpisů či judikatury. Současný stavební zákon byl ve Sbírce zákonů publikován již dne 29. 7. 2021, včetně zvláštního pravidla jednoměsíční lhůty k podání správní žaloby. Účinnost relevantních ustanovení byla následně odložena až na 1. 7. 2024 zákonem č. 152/2023 Sb. (část I, bod 419), který nabyl účinnosti 1. 7. 2023. Přinejmenším od posledně uvedeného data nemohla být stěžovatelka na pochybách, co bude obsahem nové právní úpravy (včetně změny žalobní lhůty) a od jakého okamžiku bude účinná. Případná nevědomost ohledně aktuální účinné úpravy jde k tíži stěžovatelce (srov. bod 22 rozsudku NSS čj. 5 As 289/2024-44). NSS také podotýká, že v souladu s § 72 odst. 4 s. ř. s. nelze zmeškání lhůty pro podání žaloby prominout. Soud tedy nezkoumá, z jakých důvodů nebyla lhůta dodržena (srov. např. bod 12 rozsudku NSS ze dne 17. 12. 2024, čj. 9 Afs 210/2024-28). Jinými slovy, neexistuje žádný důvod, pro který by mohlo být zmeškání lhůty prominuto (a není jím tedy ani změna právní úpravy, které si stěžovatelka nebyla vědoma).

[10] Stěžovatelce nelze dát za pravdu ani v tom, že správní orgán porušil poučovací povinnost, jestliže ji neupozornil na jednoměsíční lhůtu k podání žaloby. Poučovací povinnost správního orgánu se totiž vztahuje pouze k řádným opravným prostředkům v rámci správního řízení, nikoliv k podání žaloby ke správnímu soudu. Žalovaný proto neměl povinnost poučit stěžovatelku o zvláštní lhůtě k podání žaloby, kterou upravuje současný stavební zákon (srov. bod 18 rozsudku NSS čj. 1 As 260/2024-57).

4. Závěr a náklady řízení

[11] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že městský soud posoudil otázku opožděnosti žaloby správně. Kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto ji NSS v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. NSS neprováděl navržené důkazy, neboť by to pro posouzení věci bylo nadbytečné.

[12] Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

[13] Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. NSS osobám zúčastněným na řízení žádnou takovou povinnost neuložil, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 14. srpna 2025

Ondřej Mrákota
předseda senátu